

XXXIII Certamen Literari

Periples

24/04/2019

2019

XALOC

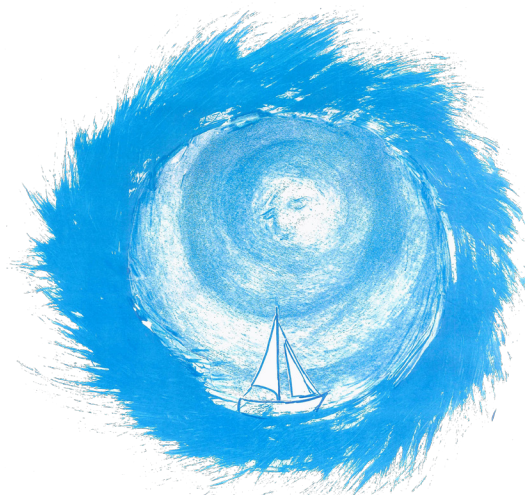
Des de temps immemorials, l'ésser humà ha hagut d'abandonar el seu lloc d'origen per cercar noves oportunitats per millorar la seva vida. Les guerres, la pobresa, la injustícia o les persecucions ideològiques han forçat milions de persones, al llarg de la història, a encetar una marxa cap a nous territoris en busca de l'èmpara i la seguretat en els braços d'unes societats que havien d'esdevenir una nova llar. Constantment som testimonis de com moltes persones i famílies arreu del món es troben que són foragitades de la seva terra, desposseïdes de les seves arrels i separades dels seus éssers estimats portant al damunt tan sols el que vesteixen, el dolor del que es deixa al darrere i les esperances d'un futur millor.

És per tot això que, sota el títol de *Periples*, el certamen literari d'enguany està dedicat al viatge com a mitjà per cercar i trobar una vida millor. A través de lectura dels poemes que trobareu a continuació, l'alumnat de Xaloc de 4t d'ESO, 1r i 2n de batxillerat ha bastit una reflexió lírica sobre les dificultats del viatge, la melangia, el record d'aquells que deixem enrere, el contacte entre cultures i, per damunt de tot, ha utilitzat la poesia per oferir-nos un cant sobre la solidaritat, la justícia, la força personal i, sobretot, la grandesa de les persones quan han d'enfrontar-se a situacions desesperades.

Gaudiu dels versos que trobareu en aquest llibret i, quan acabeu la seva lectura, que ressonin dins dels vostres cors les paraules del poeta grec Nikos Kazantzakis: "La gran esperança del viatger és aquesta: trobar en terres llunyanes les imatges que expressen la seva ànima i l'ajuden a salvar i a salvar-se."

PERIPLES

XXXIII CERTAMEN LITERARI

XALOC 2019

Cartell guanyador del XXXIII Certamen Literari
Marc Torra García

*Poesia
Catalana*

à

Soc jo

Que irracional afecció al port,
l'esglai a començar a navegar,
però se m'ha deslligat la barca
i, si no emprenc d'hora el viatge,
les onades se l'emportaran.

Que ironia tenir un destí fix
independentment de cap on bufi el vent!
Però l'art de gaudir aquest tram exempt
queda reservat a uns pocs mariners.

Que delit traspasar cada frontera,
conèixer diferents maneres
de viure un mateix trajecte;
després de tot, com arribem al destí
no depèn de qui comença amb el millor vaixell.

I encara que sigui a punt d'ofegar-me,
encara que la gisca em faci caure,
jo seguiré el mateix camí,
perquè no hi ha vent favorable
per qui no sap el port al qual es dirigeix.

No tinc rumb,
he perdut el timó.
Mer és l'inici si al final no es viu res,
mer és el final si no es viu tot des de l'inici.
L'essència és el viatge,
és la vida,
soc jo.

Jaume Mañá Fortes
4t ESO
Primer Premi

Tornada a l'origen

Els ulls llagrimosos
davant la mirada trista dels
infants.
La fam, la penúria i la necessitat
portaven a un nou camí.

Tot d'una: la nit,
la foscor, la melancolia;
la clausura d'una etapa,
el pròleg d'una altra.

L'esperança segueix creixent
des del més profund abisme,
mes, malgrat el gran núvol,
tinc l'anhel d'un infant la nit de
reis.

La claror tot just s'intueix,
el sol ha suplantat la nuvolada,
tornant a un enyorat origen,
tornant a la felicitat.

Alex Martínez Martín
4t ESO
Segon Premi

Cicle de la vida

Trist destí d'aquell
que no viatja per oci, ni cultura, ni plaer;
a vegades, per millorar la vida,
altres, per buscar comoditat
i, gairebé sempre, per aconseguir la llibertat.

Enrere queda la terra,
enrere queda la família i la tranquil·litat;
destí incert en aquest viatge
del que saps que no tornaràs.

En un món globalitzat,
seguim sent migrants
i no per mera casualitat

Ho van ser els nostres avis,
alguns dels nostres pares també
i, ironies de la vida, nosaltres ho serem també.

Trist destí per a aquells que no saben on van
i tenen la certesa que no tornaran.

Alejandro José Martín Carrasco
4t ESO
Tercer Premi

Silenci

Silenci, solitud, foscó.
Avui, capità sense tripulació,
ahir, vaixell sense timó.
Demà... què seré demà?
On em portarà la mar?
Potser a la tendra llar dels estels,
on es desglaci mon cor malmès.
No, un tèrbol sospir extingeix
les flames de la volta celestial.
Potser a la terra estimada, enyorada...
No, seguint el far del meu desig,
ara que m'apropro,
s'esvaeix entre els meus dits.
Potser...

Els vestits de Tàntal emboiren la vista,
l'alè de la mort colpeja el vaixell amb furor;
xiscla la fusta, s'esquincen les veles,
s'acosten els timbals de guerra.
Les profunditats s'agiten,
s'alcen contra el Cel
canons fulgurants;
les altures aturen el seu avenç.
El vaixell, sotsobrant,
es perd entre l'onatge violent.

Aferrat a una fusta, sense forces,
lluïtant per no res,
trobo entre els meus esquinçalls
una relíquia de temps passats:
un pètal de lliri, lluent i fragant.
Sento la rosada besant-me els peus,
les margarides escampant-se en prats de neu,
la font rajant, la mainada jugant,
els poetes cantant a la muntanya,
la mar escoltant, enamorada.

El sol emportant-se les recances d'hivern,
les fulles adornades de gotes daurades,
i els camps florits de mel.

Silenci, solitud, foscó.
Les mans descarnades del Tàrtar
m'empenyen a la mort.
No! Prou de ser esclau del vent;
un viatge necessita un destí
i jo l'he trobat, joia, per fi!
Contra marea, tempesta i clams divins
m'aixeco i crido a l'infinit:
"Sí, que les muses canten,
malgrat els metalls eixordadors!
Que la bellesa és en nosaltres,
a l'interior dels nostres cors!"

Joan Andreu Font
1r Batxillerat
Primer Premi

Que les onades escullin el meu destí

Oh, onades del mar, porteu-me a una terra més sincera!
Allunyeu-me d'aquesta cruel societat
plena de vicis i de mentides.
Allà, on em senti digne i acceptat
i no depengui de les noves tecnologies,
necessito trobar la meva veritable felicitat.

Oh, onades del mar, guieu-me a una terra més sincera!
En què les meves inquietuds
es perdin en les profunditats de l'oceà.
Que bufin els vents amb decidida rectitud,
que fugi de mi la meva hipocresia
i s'emportin la meva sofrida esclavitud.

Oh, onades del mar, conduïu-me a una terra més sincera!
Terribles tempestes, netegeu les meves pors i rancors
que habiten en mi i són una gran brutícia.
Emporteu-vos les meves temors,
que regni la pau i la justícia.

Oh, onades del mar, ja veig la terra que m'heu promès!
Esperat ha estat aquest nou destí,
forts temporals han fet bé en mi,
restí en pau el meu passat cretí
i que el nou futur que m'espera
brilli com l'arc de Sant Martí.
Oh, onades del mar! Ha restat la meva confiança en vosaltres
i la calma i seguretat m'heu garantit.

Jearimi Samuel Caringal Ambrocio
1r Batxillerat
Segon Premi

Deixem-ho tot enrere

La llàstima envers una persona estimada,
un sentiment diferent a molts d'altres,
com el produït quan abandones la teva llar
en el pitjor moment de ta vida.

Aquell establiment on em vaig sentir tan estimat,
en el qual m'acollien, inclús quan erraven
aquelles maleïdes mancances que em feien caure,
a les quals estic lligat de mans i peus.

Ara em trobo sol, component pobres i desolades poesies,
emergent sobre la cristal·lina i salada aigua del Mediterrani,
trepitjant desgastades canyes arplegades de terra ja oblidada
amb una soledat i nostàlgia que em corca en el més profund.

És hora de trencar les cadenes casolanes,
allà on vaig ser creat, lluny d'aquella demarcació,
per no tornar a ser encadenat altra vegada
amb aquelles cadenes de la tristesa, de la por, de la inseguretad.

Oriol Faura Pujol
1r Batxillerat
Tercer Premi

Avui

Avui.

Com emulant les desgràcies
sofertes pel Príncep de Tir,
naveguem a la deriva d'un món
que mor lentament d'hipocresia crònica.

Avui.

Caiem de genolls davant Posidó,
fugint de les nostres llars soterrades
en pols, fang i espurnes per aquells
que s'omplen la boca del Cant dels ocells.

Avui.

Tancats en grans gàbies de filferro,
vaguem sense destí esperant que
els despatxos decideixin el futur
d'unes ànimes que mai els van ser donades.

Avui.

Ens meravellem de veure el sol,
sabent que pot ser el dia
en el qual els poders fàctics decideixin
apagar-nos els llums.

I tot això passa avui.

Encara.

Ignasi Lorda Cruz
2n Batxillerat
Primer Premi

Ulisses

I avui t'escric a tu, sí, a tu, a la meva estimada;
a tu, que converties ma ànima en quelcom especial,
a la de les meravelloses festes, a la més desitjada,
àdhuc em besaves paraules dolces de forma lleial.
La meva pàtria, el meu cel, el meu amor;
ella, que em feia riure i somriure a tothora;
ella, qui antany m'enamoraava a deshora;
ella, qui va marxar deixant malvolença i buidor.

Suara els meus llavis no perceben plaer, manquen d'afecte,
senten la mar, naveguen en la nostàlgia infinita;
són marrits, perduren en ma memòria escrita;
somial amb tu, recorden com n'eres, de perfecte.

Podríem dir que, tard o d'hora, tot s'oblida,
paciència, que sembla indestructible i expressiva,
puix que és d'ensomni la meva vida,
però acaba sent una línia fina i dubitativa.
Tot i tothom se'n va: èxit, rostres, noms i fracàs
tenen un xic menys d'espai en els llibres d'història.
Ítaca, encara ets en la meva memòria
com descobridors i gent que van fer un gran pas.

Em sento fora d'aquesta dolcesa, en un sac ple de mentida,
de tornada d'aquest món, ple d'amargor i d'hipocresia,
emperò, segueixes sent la meva estimada afavorida.
On sigui que vagi, no tornaré a trobar ninesa,
odi, enuig, fellonia i ira, el terme més emprat.
Opressió sento, puix tot és un absurd disbarat.
Oh, quin fàstic, quin desgrat, quina falta de certesa!

Només em queda el record, l'únic veritable, real.
Comprendre que, com a tu, ja no podré tornar a estimar,
car mon cor mai no tornarà amb tanta velocitat a bategar.
Com tornar a estimar? La ira, mon sentiment abismal.

I només la ira, la força de la meva vida,
perquè m'acompanyi, perquè sempre així resti.
I que no necessiti a ningú que em besí,
puix ja ho fa ella, amb actitud agressiva.
I seguiré lloant-la com el primer dia,
i baldament no la pugui tocar,
i baldament no la pugui besar,
car m'ho dona tot: la venjança i l'accídia.

Marcos Campillo Barón
2n Batxillerat
Segon Premi

La història del que tot ho va perdre

Ho va deixar tot, per sempre:
les seves passions, els seus amics,
la seva família, la seva essència;
ho va deixar tot sense poder mirar enrere.

Va deixar la que havia estat la seva llar:
els florits patis on la seva infància romania.
Va veure com el que un dia fora calma
es veu ara convertit en una gran flama.

No va voler recordar, ans plorava,
fugia amb records encara en la seva ment;
no va aguantar. La primera llàgrima queia
i es diluïa amb la sang de la seva cara.

No suportava la melangia
provocada per tot el que no tornaria a veure
i records passats produïren nostàlgia
retornant a la ment els germans que va
perdre.

No va ni poder assecar-se la llàgrima
quan ja es torbava, sol, en un nou món;
una nova realitat que l'eclipsava
i que, amb cor i ànima, afrontarà.

Ho va voler conèixer tot,
va recórrer tots els indrets,
coneixent a ella i a ell
i considerant el nou món que l'envoltava.

Quina bellesa va produir!
Atansant les seves forces,
ni raça ni creença van meritjar
en aitals moments la seva voluntat.

Guanyà l'amor, triomfà la bondat
amb els valors d'aquella digna societat
contra el rebuig íntegre, però sobtat,
produït per pous immunds de l'amoralitat.

Passaren els dies en què els records fugien,
en el seu cap només solitaris àpexs de malen-
conia;
descobrí de nou la seva dignitat,
aquella que un dia li havia estat arrabassada.

Què serà sinó un viatge?
Ja fora de tot allò mundà,
el proper pas a la descoberta
de tu, de mi, de gents, del món.

Què serà sinó un viatge?
On indrets desconeguts de la teva ment,
que com gotes de pluja que cauen al terra,
acaricien el teu coneixement.

I només em serveixo de la paraula,
i només m'exerceixo en la meva ment,
per dir que la història del que tot ho va
perdre
és la història de l'home més valent.

David Baeza Barbadillo
2n Batxillerat
Tercer Premi

*Poesía
Castellana*

á

Le dernier voyage

Garbear por los áureos campos de trigo
gozando del fulgor, la brisa y la armonía.
Divagar por los vigorosos montes
admirando la sosegada y afable campiña.

Son memorias que perduran
más allá del trance de la vida,
en el hercúleo anaquel del recuerdo
en la raíz del alma mía.

Advertir el cálido y vivo perfume
del dorado girasol en la colina,
aguzando recatadamente el oído
ante el gorjeo cautivador del bisbita.

Son sensaciones que perviven
más allá de la postrera agonía,
en la titánica comisura del espíritu
en la peana de la psique mía.

Divisar el zaguero aliento,
fugarse por la irrisoria rendija.
Contemplan la exhausta pujanza,
evaporarse de entre la desdicha.

Es la muerte llena de zozobra y codicia
que con indiferencia estigmatiza
el preludio de una inédita travesía,
llena de reminiscencias que subsisten,
rumbo a una titubeante e incierta utopía.

Álvaro Antón García
4t ESO
Primer Premi

Los números del horror

Números sin sentido,
un número más, otro aburrido.
El número son 35.000 vidas,
sin rumbo, despidiéndose desapercibidas.

Nueve de cada diez esperanzas
sepultadas bajo la mar,
y pensar que solo queda una,
que a duras penas obtendrá la libertad.

Si sobrevivir es una forma de renacer,
por qué es tan difícil de entender,
que nadie huye por gusto o placer,
sino por una nueva vida conocer.

Solo dejas tus recuerdos,
cuando te obligan a desprenderte de ellos.
Solo te subes a esa triste esperanza,
cuando crees que ya solo recibirás desgracias.

Es durante el viaje,
cuando los contratiempos se manifiestan,
y mientras observas el nuevo paisaje
donde los grandes problemas se gestan.

La preocupación inunda tus esperanzas:
el miedo, la angustia y la desesperación,
invaden desesperadamente la situación.

¿Cómo es posible intentar vencer,
si sobrevivir,
es la mejor forma de renacer?

Pau Villarreal Navarro
4t ESO
Segon Premi

Paradojas

Yo, hijo de los todopoderosos dioses,
desterrado por una vil y cruel calumnia,
movido por el odio hacia el traidor,
devuelto al mundo del humano perdedor...

Surcando lo que como océanos conocen,
sobre cuya superficie caminan,
inconscientes de aquello tan aterrador
que reside bajo la fina membrana del tambor...

Membrana que requiero que despedacen,
con el noble objetivo de recuperar mi familia,
para derrotar al que me vendió,
el despiadado y sutil creador del dolor...

La valentía de aquel que llamaban héroe,
tan superior a la que algunos dioses poseían,
con su espada y su filo abrasador,
sería mi futuro seguidor y salvador...

Viajando en enormes cuencos de madera,
preparados para desvelar la traición,
con todo nuestro esfuerzo y valor,
en una gran guerra por el mismo honor...

Contra la espada y la pared me encontré,
sin opción a recuperar mi familia.
Acabé siendo por el hombre blanco rescatado,
volviendo al mundo del supuesto ganador...

Pues valentía y corazón no les faltaba,
puesto que mi viaje era otra calumnia en mi vida,
porque a mi familia no quería:
lo que deseaba era la venganza para el traidor...

Adrià García Almadén
4t ESO
Tercer Premi

Renacer lo vencido

Una travesía nos aguardaba
a nosotros, víctimas del azar,
que, como un soldado, esperaba
un próspero futuro alcanzar.

De nuestra dicha nacía el consuelo
de hallar un mejor porvenir.
Miradas expectantes hacia el cielo
para encontrar un mejor vivir.

Un nuevo día esclarecía.
Y, como pájaros mensajeros de la mañana,
veíamos ya con el alma pía
el reflejo de le estepa castellana.

Puestos en pie nos encaminamos
hacia el tan ansiado destino,
en que tanto pedíamos
y tan poco ofrecíamos.

Ya con la luz de la tarde en nuestros semblantes,
fogosas de alegría nuestras almas,
recorrimos el sendero con ejemplar aguante,
vimos de las ciudades sus gentes.

¡Y..., qué bien tratados fuimos!
Como si nuestra familia fuese de nobles.
Allí nos acogieron unos rostros hermosos.
Y aun siendo nuestra familia de pobres,
ni alimento ni cobijo nos faltó.

Empezar de nuevo era nuestro propósito.
Allí comenzaba todo, allí nuestra llegada no causaba más estragos
que los de rellenar las bebidas y los platos de alimentos.
De nuestras pasadas desgracias se iban
los recuerdos del odio hacia nuestra persona
sufridos día tras día.

Mario Torre Muñoz
1r Batxillerat
Primer Premi

Hogar, lejano hogar

Pájaros que volaban libres por el cielo,
ni el mar con su más alta ola les podía alcanzar.
La tierra que una vez pisé es lo único que anhelo
igual que a un roble que sin compasión acaban de talar.

Todo lo que toco parece estar recubierto de hielo
sin ninguna chispa que me pueda iluminar.
Con un dedo la silueta en el suelo revelo,
las mil y una caras en las que no dejo de pensar.

Giran las agujas en un solo sentido,
impasibles, sin querer mirar atrás,
ya sea por miedo a recordar lo vivido
o a desenterrar aquello que juraron no hacer jamás.

La pena por dentro me había consumido,
no quería hacer nada similar a los demás,
incapaz yo de olvidar dónde había nacido,
allí algún día mis cenizas volverán.

Joel Macías Rojas
1r Batxillerat
Segon Premi

El viaje de la pérdida

Migrar de sur a norte para crecer,
siguiendo el frío y el calor de no entender
dónde está nuestro sitio y por qué la luna se va,
por qué el sol viene: ¿con su madre no quiere estar?

Siguiendo el camino del perdido que,
sin rumbo, avanza tras su intuición de
un lugar mejor encontrar donde
poder acabar y empezar un viaje largo que corto debe ser.

En los ojos veo mi alteza el adiós llorando,
mi vuelta ansiando, el manjar del amor familiar añoro,
no hay razones para que la cigüeña vuelva a donde nació,
no hay razones para que su familia al futuro no le acompañe.

Quiero sentir el olor de los campos de olivos;
desde mi ventana los veía y no los valoraba.
En mi cabeza surfea la sencilla idea de
un rico plato caliente que con mi hermano disfrutaba.

Es duro sentir la lejanía de una madre tras un océano,
es duro sentir la lejanía de un amor que no se puede igualar,
es duro sentir que no sientes nada menos dolor,
es duro sentir que el olvido acecha en las mentes de tus seres queridos.

Marc García Molina
1r Batxillerat
Tercer Premi

Un nuevo despertar

No hay tormenta, sol ni viento
ni clemencia que dé el tiempo
que a mi gran fe la quebrante.

Porque con mis pies descalzos
seguro estoy al dar el paso
que conduzca mi estandarte.

En esta noche te siento,
ensordecedor silencio,
tú que enmarcas mi partida.
No recuerdo ni el momento
en el que quise ser viento
para emprender esta huida.

No puedo mirar atrás...
Surqué este sombrío mar
rogando a Dios un futuro,
rogando a Dios libertad.
Buscando solo esperanza
con mi corazón desnudo,
con un alma desgarrada,
con la muerte a mis espaldas,
mas con este idioma mudo...

Mi futuro es el presente,
es aquí donde renazco...
Es el fin de este mal sueño,
es mi nuevo despertar.

David Villar Serrano
2n Batxillerat
Primer Premi

Sí, quiero

Tal vez era aquella y la armonía su reina,
de igual disposición es la de un cuerpo en
reposo,
pues gravedad más fricción y de la motriz sus
componentes,
el cuerpo equilibrado resulta por sus fuerzas.

Érase una vez una joven y un imberbe
que entre pisos y entre bloques consistían sus
paseos.
Respiraban y existían en un aire compartido,
vehemente y veraz un amor sin condiciones.

Un enojo y un enfado, amenaza y un conflicto,
una injuria y una furia, un amago y pues... una
guerra.
La invasión de la lumbré y la agresión de un
proyectil
son ahora los turistas de los pisos y los bloques.

Los minutos son horas y las horas también
días.
Es el tiempo que se alarga en la pugna entre
dos bandos.
Pero triste es el conflicto y asimismo entre
deudos,
huyen lumbré y proyectil, hoy la sangre es civil.

El colofón del conflicto es preludeo de la vida.
Aun hermanos y parientes moribundos son
ahora.
Con los pisos y los bloques la joven persistió,
mas adverso a su deseo el imberbe ha exiliado.

Tan hostil es la serpiente que hasta el más
grande de las faunas
la teme cual hombre bueno que repulsa a
Satán.

Sentimiento sospechoso entre extraño y foras-
tero,
pues ruin es la vida frente al imberbe sin hogar.
Tan intenso es el afecto del imberbe hacia la
joven
que hace dependiente de la suerte su vida.
No solo igual que una apuesta depende de una
carrera,
sino igual que un bis de dados depende del
azar.

Érase esta vez un periplo entre dos almas
divididas por sal disuelta en agua innata.
Sollozos y gemidos, llantos y lamentos,
la joven indignada por la guerra y sus padres.

A braza sin pavor, impasible sin recreos,
frente a tormenta parapetos,
frente a maretazo tesón:
el imberbe se hallare molido sobre arena.

Gemido entre quejido y llaga entre úlcera,
solo veo techo recto que sugiere realidad,
tan real como el dolor que me engulle el
interior,
no solo por mis manchas además mi corazón.

Aquel imberbe sin hogar, herido y desolado,
hoy tengo barba, soy adulto, soy valiente y soy
sensato.

Percibo una fuerza que no cesa y es intensa,
una joven, ahora dama, me espera con alarma.

El altar, la cruz, la familia y el Altísimo,
atienden con pasión la cumbre de un enlace:
“Sí, quiero, todos los días de mi vida”

Josep Maria Roura Jaureguizar
2n Batxillerat
Segon Premi

11.850

Once mil ochocientos cincuenta
son los kilómetros que me separan de ti.
Las primaveras pasan y no me doy cuenta
de que cuanto más maduro, más mi nostalgia se llena de ti.

Añoro,
con canto despertador, tu alegre amanecer,
tu mediodía sofocante y,
con cielo despejado, tu claro anochecer.

Largos paisajes de completa energía,
islas llenas de vivacidad, gloria y alegría.
Ciudades abarrotadas de vida,
con personas yendo y viniendo sin final cabida.

Pueblos apasionados por la tradición,
sin ningún temor a su extinción,
donde infantes plenos de inocencia,
cantan y gritan con gran emoción.

Playas claras como el cielo en pleno verano,
arena blanca deshaciéndose en mano.
Orillas rebosantes de sal fina,
perfectas compañeras de esa agua cristalina.

¡Oh, Filipinas querida!
Recuerdo nostálgico eres,
no te olvides de tu hijo
que aquí rememorando lo tienes.

Tristán Jeno Andrada Ramorán
2n Batxillerat
Tercer Premi

2019

XALOC

